

MAAILMANENNÄTYSMIES:

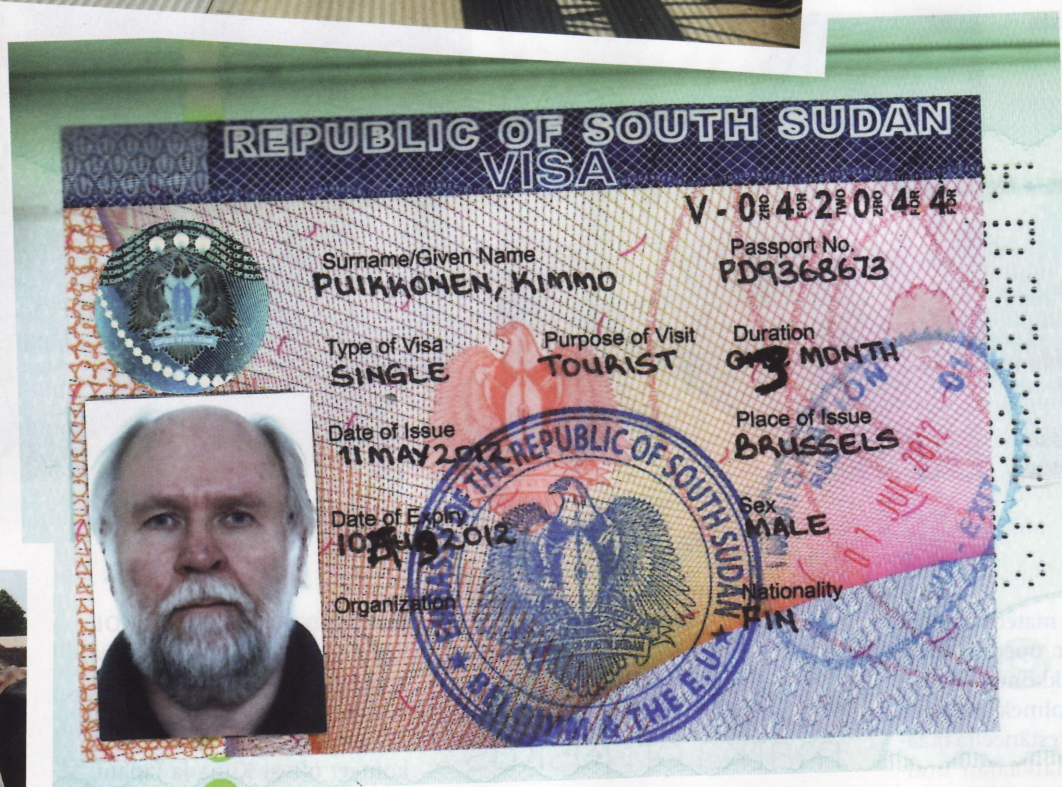
Matkalla 195 maassa!

Maailmanmatkaajan
lempimanner on
koko maapallo

Espoolainen opettaja Kimmo Puikkonen on vierailut maailman kaikissa itsenäisissä valtioissa. Hän on saanut matkoillaan kokea niin maanjäristyksen kuin täpärän pelastumisen pommi-iskultakin.

TEKSTI: SARI PÖYLIÖ KUVAT: KIMMO PUIKKONEN

Kimmo Puikkonen heräsi kesäkuussa 2011 Uzbekistanin pääkaupungissa Tashkentissa keskelä yötä lattian tärinään. Hän ajatteli unen läpi, että nukkuupa matkakumppani, toimittaja Jari Aula, rauhottomasti.

Kun Puikkonen havahtui hereille, hän avasi epäuskoisena silmänsä ja nousi vuoteesta. Toveri nukui liikahtamatta ja kuorsaamatta, mutta lattia aaltoili. Aulakin heräsi.

– Emme tienneet, mistä olisimme pitäneet kiinni, kun kaikki huojuu. Huonekalut natisivat kuin

myrskyssä keinuvan ruotsinlaivan hytissä.

Jälkeenpäin miehille selvisi, että kyse oli magnitudiltaan 6,2 suuruudesta maanjäristyksestä. Pitkittäis- ja poikkitaiaallot seurasivat toisiaan kymmenen minuutin ajan. Seuraavana päivänä miehet arvioivat kylpyhuoneen seinien halkeamien perusteella, että suurempaa järistystä rakennus ei olisi kestänyt.

– Vuoden 1966 maanjäristyksessä puolet Tashkentista tuhoutui. Myös kokemallamme järistyksellä oli kymmeniä kuolonuhreja maaseudulla.

UZBEKISTANIN SEIKKAILU on vain yksi monis-

>

Tuvalun koululaisia
työnsä ääressä.

"Olutkaksoiset",
Nile Special
ja Tusker
sudanilaisessa
katukahvilassa.

ta, jotka matemaattisten aineiden opettaja Kimmo Puikkonen on kokenut kolmekymmentä vuotta kestäneellä maailmanmatkaajan uralaan. Viime lokakuussa hän tavoitti Kolumbiassa merkittävän rajapyykin.

– Se oli viimeinen maa, jossa en ollut vielä käynyt. Nyt olen käynyt vähintään yhden kerran kaikissa tämänhetkisisissä itsenäisissä valtioissa, joita on Suomen lisäksi 195. Lisäksi olen käynyt monilla autonomisilla ja kiistanalaisilla alueilla.

Vuonna 1987 Puikkonen suoritti matkaoppaan tutkinnon. Hän lienee Suomen ainoa henkilö, joka on opastanut yli 150 maassa.

– Kun matkat ovat ajan myötä suuntautuneet vähemmän tunnetuille alueille, seurue on kutistunut intomielisimpiin maailmanvalloittajiin. Haastavimpiin kohteisiin matka on joskus parasta tehdä yksin.

Haastavimpiin kohteisiin matka on joskus parasta tehdä yksin.

RUOTSISTA KAIKKI ALKOI.

Puikkonen kävi naapurimaassa ensimmäisen kerran 50 vuotta sitten.

– Ensimmäiset kaukomatkohteet olivat Kiina ja Japani, joihin minut houkutteli kiinnostus kulttuureihin. Ensimmäisen kaukomatkani hienoin kokemus oli ratsastaminen kamelilla Gobin autiomaassa Kiinan pohjoisosassa. Vähitellen matkojen kirjo laajeni koko

maapallon kattavaksi.

– Minulla on ollut tapana, että haistelen ensin lyhyellä käynnillä ilmapiiriä eri maissa. Kiinnostaviin paikkoihin menen uudestaan.

Mikä mahtaa olla maailmanmatkaajan lempimanner?

– Koko maapallo. Lempikohteita on paljon, mutta lähellä täydellisyyttä on Caprin saari Italiassa. Upeimpia kokemuksiani ovat olleet Kilimanjarolle kiipeäminen ja sukeltelu merileijonien kanssa Galapagos-saarilla. Ainutlaatuisimpia kokemuksia ovat olleet täydelliset auringon-

Tienlakaisukomppania työssä Sudanin itsenäisyyspäivän kunniaksi.

Vuohikauppias kotieläinmarkkinoilla Sudanissa.

Kimmo Puikkonen oppilaiden kanssa. Ndouci School, Norsunluurannikko.

Tuulikello à la Tuvalu.

Vuonna 1987 Puikkonen suoritti matkaoppaan tutkinnon. Hän lienee Suomen ainoa henkilö, joka on opastanut yli 150 maassa.

pimennykset Kotkanpesällä vuonna 1999, Sambian Lusakassa 2001 ja Andien ylängöllä El Calafaten lähellä Patagoniassa 2010.

EIKÄ SEIKKAILUILTA ole välyttty. Lokakuussa 2006 Puikkonen lensi Liberian pääkaupungista Monroviasta Casablancaa kohti. Koneessa oli kuuden hengen seurue, joukossa muun muassa Tampereen apulaiskaupunginjohtaja **Arvo Sipilä**.

– Nuokuimme omassa ajatuksissamme, kun rauhan yhtäkkiä katkaisi ääni, joka oli yhtä aikaa jysähdys, pamahdus ja räjähdys. Koneen täytti hetkeksi sokaiseva, valkoinen valo, jonka jälkeen valot ja moottorit sammuiivat ja kone lähti putoamaan.

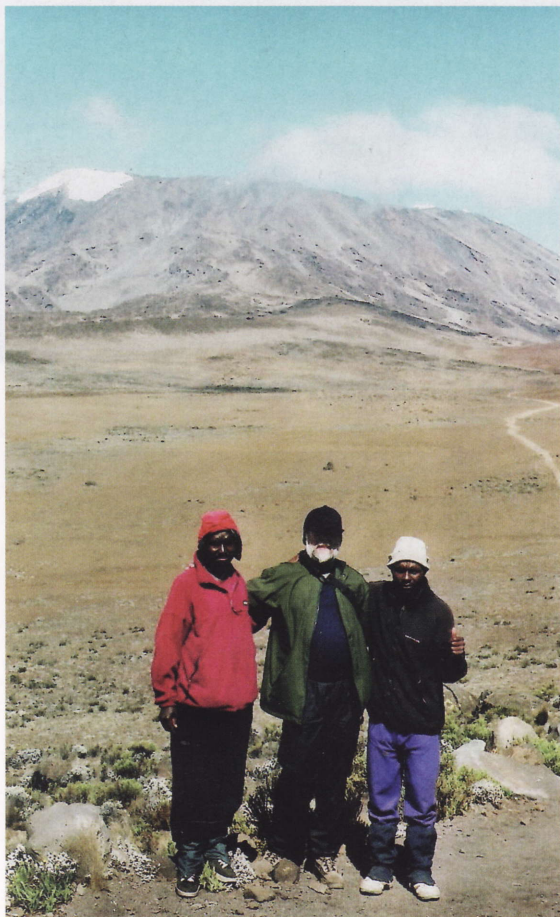
Puikkonen tajusi heti, että koneeseen oli iskenyt salama.

– Moottoreiden uudelleen käynnistymiseen ei kulunut kuin sekunteja, mutta ne olivat pitkiä sekunteja.

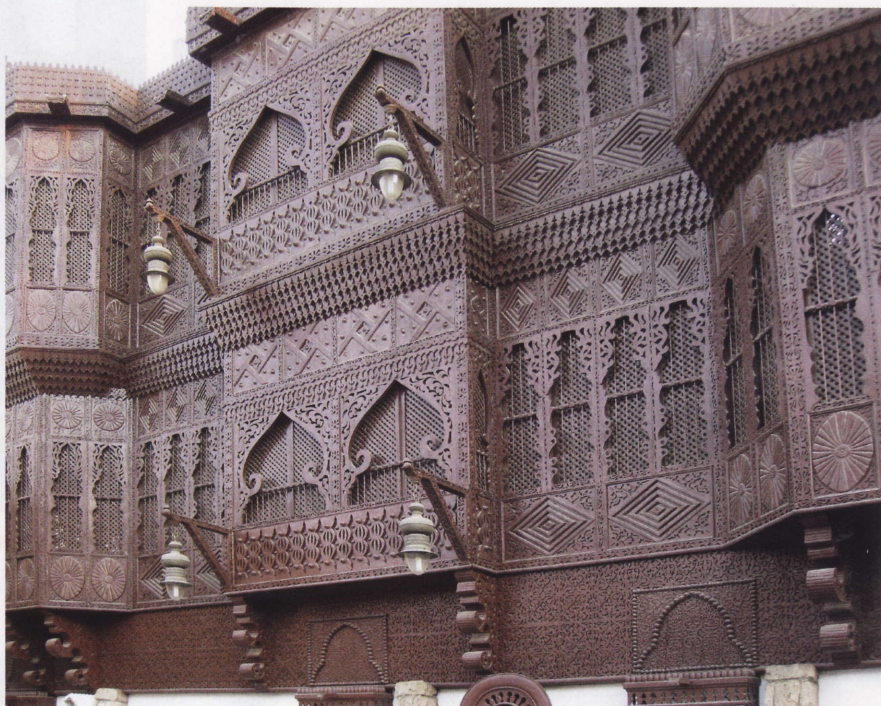
Seurueella oli onnea, sillä seuraavan vuoden toukokuussa Kenya Airwaysin lento Abidjanista Norsunluurannikolta Nairobiin putosi salamaniskun seurauksena Kamerunissa Doualan lähistöllä viidakkoon. Kaikki matkustajat menehtyivät.

PUIKKONEN on kirjoittanut matkoistaan lehtijuttuja, ja saanut haastatella kuuluisuuksia.

– Perun Túcumessa tapasin tutkimusmatkailija **Thor Heyerdahlin**. Gabonin Lambarénessa haastattelin viidakkosairaalassa lääkäri ja hyväntekijä **Albert Schweitzerin** tytärtä. Buenos Airesissa sain ilon tavata **Diego Maradonan**.

**Paikalliset
tervehtivät
matkalla
Kilimanjarolle.**

Kohteessa kannattaa olla tarkkaavainen ja aistia ilmapiiriä. Tietysti rohkeuttakin tarvitaan - jonkin verran, Puikkonen opastaa.

Puikkonen on tehnyt myös kymmeniä kouluvierailuja eri puolilla maapalloa, usein oppilaiden kanssa.

– Kouluvierailu Bagdadissa peruuntui, kun vierailukohteeksi suunniteltuun kouluun tehtiin pommiattentaatti. Isku tehtiin samana päivänä, jolloin minun olisi alkuperäisen matkaohjelman mukaan pitänyt olla siellä.

Bagdadissa Puikkonen katseli kaupunkia panssaroidusta autosta amerikkalaisten sotilasajoneuvojen ja tankkien keskellä.

– Median välittämät kuvat pitivät paikkansa. Raskaasti aseistettuja sotilaita oli ympäri kierto-

ajelun reittiä strategisesti tärkeissä tienristeyksissä. Autosta ei voinut astua ulos.

Pakistanin Abbodabadissa Puikkonen näki rakennuksen, jossa **Osama bin Laden** tavoitettiin ja surmattiin 2011. Rakennus tuhouttiin seuraavana vuonna.

Toisaalta joskus on matkoilla pilkahtanut toivo paremmasta:

– Vierailin Jerusalemissa kolumbialaisen laulajatar Shakiran suojelemassa Max Rayne Hand in Hand -koulussa, jossa on sekä israelilaisia että palestiinalaisia opettajia ja oppilaita. Kaikki asiat eivät Lähi-idässä ole niin huonosti kuin luullaan.

USEIMMISTA SEIKKAILUISTA on jäänyt mukava muisto, vaikka tapahtumahetkellä tunnelmat ovatkin saattaneet olla toisenlaiset. Kuten Guyanassa, Etelä-Amerikassa:

– Istuimme rankkasateen piiskaamassa pienkooneessa, joka yritti päästä ilmaan viidakkokiitoralta. Seurueeni oli käynyt katsomassa Kaieteurin ja Orinduikin putouksia, ja nyt oli aika lähteä pa-

Lasten iltainti Funafutin atollilla Tuvalussa.

luulennolle Georgetowniin.

Kuoppainen "kiitotie" lainehti vettä ja nousuyrityksessä hiekkaa ja mutaa roiskui siipien yli eikä kone noussut. Lentäjä kahlasii radan toiseen päähän ja tutki tarkasti kuopat ja kumpareet.

– Rankimman sateen tauottua hän yritti uudelleen. Nousu onnistui, kun hän väisteli syvimpiä kuoppia ja pomputti konetta kumpareelta toiselle.

Puikkonen aikoo jatkaa matkailua ja opastamista. Erikoisiin kohteisiin halajaville hänellä on käytännön vinkkejä:

– Kannattaa luoda kontakteja maassa asuviin ihmisiin tai organisaatioihin, ja miettiä turvallisuuden kannalta sopiva ajankohta. Kohteessa kannattaa olla tarkkaavainen ja aistia ilmapiiriä. Tietysti rohkeuttakin tarvitaan – jonkin verran, Puikkonen opastaa.

Puikkoselta sitä vaaditaan, kun hän matkustaa seuraavaksi ystävänsä Jorma Karhumaan kanssa Somaliaan. Miksi miehet matkustavat maahan, jonne ulkoministeriön matkustustiedotteen mukaan ei pitäisi matkustaa?

– Käymme mogadishulaisessa koulussa. Starlight Tours on järjestänyt meille henkivartijat, jotka ottavat meidät vastaan kentällä ja ovat läsnä koko ajan. ●

